

عشق ۽ رُغے گونیں

شاعر

حمید لیغاری

بلوچی اکیڈمی
عدالت روڈ کونٹہ

www.balochiacademy.org

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ۽ انت۔
بیدئے اکیڈمی ۽ رضاء کس ایشی ۽ مواداں چھاپ کت نہ کنت۔

عشق ۽ رُغے گو نین

(شاعری)

حمید لیغاری

2023

ISBN # 978-969-680-179-5

نہاد: =/200 کلدار

بلوچی اکیڈمی ۽ اے کتاب ذکی پرنٹنگ پریس کراچی ۽ چھاپ کنائینگ ۽ شنگ کنگ۔

نامدات

موڑی تئی ہماں عکس نامء

کہ

میں ڈوبرا ایریں، ورنائیں ء پھیر نوی۔

لڑبندی

vii سینغ کُوریں ہازگیں
1 ماگوں جوراں گٹ مینوں تو شراواں لوٹھے
2 بے جہانیں یارا آخر مس جہانے شوندیاں
3 فورٹ منرو
5 بیاترا گرے براں
10 تو کیئے
12 دل گوں یک بہی بڈ نراں اہستوں
13 تو کہ زہر گفٹ غے
16 اے زامریں تئی سرپٹ انت آں کنیں کہ دو ذارست بی
17 ساہ گشنے سزغ لوٹی
20 دل ء دُنیا
22 تو بیا مئیں دڑدانی
24 منی میری
26 اژما مرید دُر اہاشٹہ
30 بدل لوٹھٹ
32 گل کہ گہیں گیمرتغاں
34 دوشی مس دل ء جیرٹ

- 37 بُت (بوتا)
- 41 چیتریں تہ تئی سرا
- 44 بیاروشے تراگنداں
- 46 بڑزغاں کونجی ولہرے گوئستہ
- 47 یہ چیترے ئے موسم ء
- 51 ماہ رخ
- 55 آشوب
- 58 رُوح
- 60 بزرگ ء دیما تہاریں ہمت ء نہ باورے
- 62 مہر
- 65 است و نیست
- 70 گیر نئیں نوں کذی
- 72 پاہوئے کہ جاں لوٹی زیند موت شوہازا
- 73 چیار راہے سرا
- 77 مُجاں گوں جنگ دیو خیں مردمانی خون بہاں بی
- 78 روح مئیں براں گرڈی کئے
- 80 مس چوں و تار نذر کناں؟
- 82 کئیاپہ ہیل ونداں
- 83 ہمے سفریں
- 86 سینغادل مچ بیغیں پہ گشغاگال نے

- 87 گیدان
- 93 تووٹی عشق ۽ پانغے بستہ
- 95 تھترانا دیشغنتوں زی کشاراں گون ثاں
- 96 دریاں اولی جھٹے گڑتیں
- 99 ہنچہ روش گزانا روناں
- 100 ہکال
- 102 مناں خیالانی جنگلاں بر مناں واہاواں گوں رول بل دے
- 103 اندیہ ٹکے کہ عاشقی ۽ مناں گر غی ۽ پندھ جنغی
- 104 اے مناں گوں سنگتاں
- 107 توچوں مرے
- 109 روئے تو پچے بوذناں بر کنئے

سینغ کلو ریں ہاز گیں

لوزانی مانٹرخ نہ چنکلیا وڑنت نہ گوچانے ماں بنت نہ پدوئے بغلے
 گوچانے آنہاں داری۔ نہ لوز چکانی لیوی آنت کہ چکے آنہاں لئیو کنت۔
 لوز نہ وشبوئے کہ آنہاں یک ماہ گونے وٹی ملگوراں مشی رندا آنہانی وشبو
 آں زری۔

لوز نہ جمبرنت کہ بیایاں کسی سرا ساچان وسا کنتت بلاں مڑدانی
 نمبیغیں جانے ہیڈہشک بنت۔

اگاں اے چیزاں گوں اے ڈول ۽ لوز وٹی دڑوشم و درساناں
 درشاں کٹ نختنت گڈا آخر ہماں چے ایں کہ آں لوزاں دڑوشمناک کنت
 کہ لوزانی اندرا پلانی وشبو، سمینانی ساڑتی، جمبرانی سا، لوزانی نابا درینے
 ہفتیں رنگ، ملگورانی نیامی دگ بزاں گیوار، اے تیوگیں چی گوما دیم پہ دیم
 دہ نہ بنت گڑادے گشٹے مئے گراساڑی آنت۔

اے چیزاں ہر وہدا کہ تھو چاروخ بے آں ترا دومی ہچ ہندے
 دست نیایاں سواد ر شاعری ۽۔

شاعری ہماں ایکیویں آزمانیں کہ اوذا درین، جمبر، سمین، نوذ،
 نمبی، سرگواٹ وزروکیں وشبو تیوگیں چیز ہستنت۔
 بل شاعری نہ زوری چی اے نہ کسبہ نہ زانتے۔

اے داڈ دیو خیں خاوندے داذاں شہ یکے کہ ہر کسا بہر کنتی ہر کسا
دائی ہما نہی گرئیں تی ہچ کسے پہ زور و زواخیا دست نیے۔

چو کہ شاعر گشیت

ایشیں مالکے داڈے ہر گرے بہانوی شی بنا

منی مالکے اے ڈاج مئے ورنائیں سنگت واجہ حمید لیغاری ء شہ چکی
ء ڈہشہ۔ واجہ شماں مڑداں یکے کہ آں شہ شاعری داذاں بہر گفتو نی وٹی
کوہیں کلاتانی شاہی ء وٹی دستا گفتو وٹی شاعری میوریں در شکئے میوایاں
ہر کس ء بہر کنگئیں۔

مدتے گوستے کہ شے مرید نہ کسے تربیٹہ نہ شاہ مریدے سنگتانی

پچارے۔

بل نی مس گشت کناں کہ شہ چیاریں سنگتاں یکے ماردز کپتہ، آنہی
ء نام حمید جان لیغاری ایں۔ کہ آنہی شاعری آنہی زیند مارا چوش مانکئے گشتے
کہ مادہ مریدے یا مستے ہم گاموں یا مریدے مست ء میڑواں ساٹری
اول۔

حمید جان وٹی زیند وٹی زیندے تیوگیں غم و جنجالاں وٹی گالانی

اندر اچوش پد ر کنت۔

دل گوں یک بھی بڈنڑاں بستوں

روح تئی زابریں زیل بند یغیں

ڈیل بنا سندھڑی دامناں کپتہ
 اش مناں یارے بندگی زیثے
 اش مناں اش منی زندگی زیثے
 ہئے ہئے کوڑی ۲ حرفت و خواری
 زیندے اڑو جنجالانی شہ آجوتی خاطر حمید یک ہندے چوش گشی
 گوں مہرانی آفاں مئی دل ششغنا
 مس گو عشق ۲ سلاہاں سلاہاں بستغناں
 روش ٹکاپہ زیندا مس کھولی کناں

حمید وٹی ڈیہئے غماں گو وٹی لوزاں پلکار تو مئے دیما پدر کنغیں،
 اگاں کسے لوزگو جغر حوناں یا گو چمانی انڑزاں نمبیتغناں شوڈرندا اشکنو خاں
 اشکنناستغناں یا واندہ اے واستغناں تہ مس گوشت کناں آں حمید شاعری ایں

گیر نہیں نوں کدی

اے عذابے تہا

زیند کپتہ منی

ستغناں چے سرا

بے گناہا یا ڈوہے دہ استہ منی

ہچ نہ زانتوں دنی

دل چو بے واک و بے وارثیں مردے لوغ ڈولا ششی

لڈو بوڑاپہ ہر دم تیاریں گشتے
 وختے باہوٹ تئی
 وختے تئی کسے ءے
 آتکغینے گشتے
 تمن ء وطن ء شہ درپہ دریں
 لڈو تغیں بے وسے
 ہندے سوہونوی
 بسکعتے نندعے
 تانگنیں تانگرے
 جھاگنیں چین زرے

داں محتا ہے سوچاٹ کہ ہچ ہندے مریدے چیدغے، چورائے،
 نبجی ء، ضرور بی بل حمید اے تیوگیں سوچ آں و ہدا تو سینتہ آں و ہدا کہ
 حمید جانا اے لچہ دیما آڑتہ کہ
 اژما مرید دراباشتہ۔

حانی دہ اشتی بانہڑاں
 میری سلح گوں جا بہاں
 رندی تروہیں کماں
 حانی گوں کونجی گرڈنا

گڑتودہ رنداں گوستتغث
 اژما مرید دُراہاشتہ

ٹپاں وٹی پاشینغث
 برّاں تِلاں گوازیغث
 دڑداں شہ ایکانارغث
 حانی زہیراں گوارغث
 گڑتودہ رنداں گوستتغث
 اژما مرید دُراہاشتہ

مستاں گوں ریخاں جھاگغث
 ریڑیں گُذاں جانا کثو
 قولاں وٹیاں پالغث
 ابریشمیں حانی گلّے
 نمیراں کنغا ہیل ہٹ
 گڑتودہ رنداں گوستتغث
 اژما مرید دُراہاشتہ

دُراہیں مرید ٹپاں زدریں
 سینغ کُور آہیز غیں
 میاراں شہ میری کُستغیں

پھلیں مرید پاغ واجہیں
 سنگت مانگانی شتہ
 گڑ تودہ رنداں گوستتعت
 اژما مرید ڈراہاشتہ

اش تئی میارے بانڈواں
 شہ جاڑوجلنبانی زواں
 سیریں ووہش ایں ساعتاں
 نرمیں وگر میں سینغاں
 اش تئی گروخ ایں دینغاں
 کھٹاووہش ایں ساسرا
 بوفان شہ نرمیں دزگلا
 دل شہ تئی رندی میڑواں
 گلئیں بکولڈتھوشتہ
 حالیں ہے دراہیں دلے
 اش سیر ہادر کفتتعتئیں
 اش ڈرکواں آہوڑتعتئیں
 مونجھاں شہ باریں مڑدے
 ڈرداں شہ پڑیں سینغے

اوار گوں فقیری ٹولیاں
 وِیلانی بگے گونہی
 ہرے گرینی ایکوی
 بڑاں پھری الواد کنت
 ایرگیس دے، سیریں دے
 بے لیکویں روز بیغ دار
 پھر ماں کہ تو گو نشتہ ہے
 ڈگے ترا چیں گفتعنیں
 دراپیں دے و اجہئے
 ایرگیس دل انت شاہیں مرید
 ایشانی کسوکے نزانہ
 مچ میشغ ویکس دفا
 یکس دفا ویشکندهاں
 بازیں عزاباں دہ پذا
 گڑتودہ رنداں گو نشتغث
 اثرامرید درہاشتہ

یہ بلوچ ورنایاں یک نوخیں چیزے کہ رندی زمانگے اے سوچ و
 حیاں ہچ کسادانی پدر نختہ بل اے سری مڑدیں کہ آنہی اے چیر شتتغیں
 ٹونک سہراکتہ۔

یک بھی ءے صفت و توصیف بی یا کوہیں کلاتانی پچار حمید شاراہر

ہندے

گوں وٹی مسکیں گالاں نغاه کیٹ۔

حمید شاعری اندر ماہ دیمانی دڑو شم آنہانی شمسیں ملگورانی کسودہ استیں۔
 بل اے تیو غیں چیزاں اوار بغ ء حمید اندر ایہ اے ڈولیں دلے در ہکنیں کہ
 آنہی ءچم مدامی نمبیغاں بل حمید وٹی اے اندری تیوگیں گیوت ءوزت و
 نہیلیاں وٹی ڈوبر اجاہ کٹو گوزیندا دستان کفتغیں۔
 چو کہ وٹی زیندے پیراوت دیغیں اے گالانی تھا۔

آں دہ ہنچو بے مرادیں چو کہ میں بریں دلیں
 ہر ہماں کوہا کہ ڈیہی چانگ نے پہوال نے

مس دلے تخت ء ترا کہ یوسفی نیازیتغت
 پر مناں چہ مدتے مہرانی سیریں سال نے

گو وٹی دلتے حالاں او دلی گالاں حمید سنگتانی دیواناں دزو شمناک
کنغیں پہ زوانء دیم رویء وٹی جہدا کنغیں۔

حمید یہ ساڑتیں آفندیں گوارو خیں جمبرے خدا آہیء مدامی بلوچانی
سراساچان داری۔

حمیدے شاعری پلانی و شبو ایں بل مس پل گنشتہ نختانی کہ پل
چیتراں مورانت گو آہڑی لکھاں ہنک باں بل حمید شاعریء نہ ہج
لوزے پیلوشی نہ پالوے ہوشینی۔

نی شیزدیمہ حمید کتاوشے سنگتانی دیما ایں مناں امیدیں کہ مس آل لوز
کہ گو کشتہ نختغاں حمید شاعری اندراشا آہاں گنداٹ۔

شے لک منتوار

زور اخ بزدار

(صدر بلوچی ادبی سنگت کوہ سلیمان)

ما گوں جوراں گٹ مینوں تو شراواں لوٹے
علم و زانتے سیاہیں ڈکالاں کتاباں لوٹے

چھبواں دستا کتھو تئی بوذناں لے لتاڑغوں
مے وڑیں پیغامبراں چہ تو حساباں لوٹے

اے نیئت مے روش جوائیں دل کھیا پھرا مے ۲
سیاہ مٹریں گڑدیں شفاں شہ و شیں و اباں لوٹے

تانہرے ۳ درو کے مناغنت زہر نہیں جاڑو جلب
گندغاں چہ مدتے جوریں جواہاں لوٹے

ارترا باور نوی پھولا فرنگاں چہ کنتے
تو گنوخے ہملا چہ مےس تیاہاں ۴ لوٹے

ڈیرہ 2019ء

O

بے جہانیں یارا آخر مس جہانے شوندیاں
آنہی ء چمانی نیام ء یہ برے ہندا گراں

مونج ، درد ء ویل ڈکھانی رماں چھارینغاں
ہر صواہا سر گرنت او بیگہاں کہاں انکساں

تو منی کوہیں سلیمان ء دلے دیزے دفے
مس وٹی بہشتیں ڈغارا میل دیاں تانگو رواں

نی مریدے حانی ء ڈیہا را کسے چے گشی
حون بنداں سر رشغاں چک تنان کُشتغاں

آں منی پاکیں مسیتیں قبلہیں میں واجہیں
تو مناں ملا مہ ڈس مس سجدہاں تانگر کنناں

یہ برے درکف درا ، تو جز گامے سے چیار
گوں تئی رندانی ریخاں، یار دز دیسے کنناں

فورٹ منرو

تئی برف گواریء عکساں گنداں

تہ مان چوکئے

تو باز گریثہ

او

چلوانی شفاں درازیناں

ڈلکشا تو

مئیں ودار تو انز زرتکنت

انز حو نیں تئی دیم چھگانی ہشک بشت

اے تئی نصیبیں کہ وہاشتغاں

تئی بخت وہاویں

تئی تخت واژاہ گرےء گاریں

ترا سلا میں

مدام پہ من

تو نوخ سیرانی وان نشتے

مدام چم داشتو دھیان ئے

مئیں راہ چارے

کہ روشےء من ضرور کائیاں

تئی شئے مریداں
 تئی دیم گنداں
 تئی گنڈ ۲ زیر ایں
 تئی دست و پا زانی بستگیں
 کلیں آ سنیں ریز سنند جا بنت

او

سے ویں ساز بُر ژا بنت
 تو چڑا بے، ترا امیدیں
 تو گوئش میں حانی مس چے گشائیں
 مس چو کنائیں کہ دائیں و ہاواں
 بلے ترا چے مئی دست بندی
 مئی خواست ایشیں
 کہ تو صبر کن
 مئی ہا گئی ء پھیل و ندبی
 امیدے ریزاں نواں تو سندے
 کہ بانگ بی آؤ خیں بانگے

بیاترا گرے براں

عاشقالتہ ہمسفر بکو بکو داں سر کُشت

داں ہفت آزماں سرا

داں ماہ و کلکشاں گرا

بہشت جوئے تھا

چو حور و ماہ پری کُشت

اے گلزمینئے ماہکاں کہ

مس دہ عاشقالتی

بیاترا گرے براں

بیاترا ہمیرگیں یہ جاہےء براں برے

کہ اوذاکل دلئے مُراذ

جنز و جھب اشترال رابار بستغار سنت

ایکوی ٹلی ا گرے

اودل نہیلی ۲ گار بیٹ

بیاترا ہمیرگیں یہ جاہےء براں برے

کہ اوذئے ہچ کتابء

روغ دُھر نغے س لبز نے
 بیاترا ہمیر گیس یہ جاہے ء براں برے
 کہ چھلو انی شف مزیں
 آس چنڈا داشتغیں
 سُرے حونگ گرم کنت

بیاترا ہمیر گیس یہ جاہے ء براں برے
 کہ ہنور گوارى تى سرا
 تى پُٹ پُٹ مین جیث
 او آف ترمپ ترمپ بنت
 بُباتى پُرگفاں رشت

بیاترا ہمیر گیس یہ جاہے ء براں برے
 چونب بانگہاں کفی
 پہ خاص نعمت ء تى
 تى دست دیم ہاترا
 تى بند بند شود غا

بیاتراہمیرگیں یہ جاہے ء براں برے
 کہ موسماں بہار بیٹ
 ہر دمے اوہر گرے
 گلانی نیامغاتو بئے
 بلنگے شہ وہاو نیاماپا زکائے اے وڑا
 چوروش رکا ہر گلے
 گوں دڑوشٹے ء پھٹ جی او بڑزبی

بیاتراہمیرگیں یہ جاہے ء براں برے
 تھو بلنگے ء آسے کہ پھر کنتے وجان تئی
 چو پچ تری ۴
 چوٹ تری
 چو بیڑ تری
 چوول کفیٹ
 او پھر ہشک دار بنت
 وقت جکی او شتیٹ
 کائینات دہلڑیت ۵

بیاترا ہمیرگیں یہ جاہے ء براں برے
 گوں حانی آنی چیدناں
 گوں سملائی بانڈواں
 تھو پٹ گر کہ حانی آنی بھانڑا تھانگرے آنت
 تھو پھول گر کہ سملائی بانڈوانی جاگہاں
 مناں مریدئے ہمسفر
 موڑی مس مست سنگتاں
 تووش ترئے گو حانی ء
 توشر ترئے گو سمل ء
 مس نہ لوٹاں مس ترا
 چہ آدم ء جڈا کنناں
 شہ "لحلا" ماہ پری گشاں
 داں آزمانے سر کنناں
 اے گلزمین ء بر کنناں

اے در شک دار گوں تھرا کہ کند غننت ہشک بنت
 نہ لوٹاں مس کہ ماہکان دنزبی تہاربی
 نہ لوٹاں مس کہ تاخ سبزیں زامرائی گیمرننت

نہ لوٹاں مس کہ بُزہانی آف و شیں ہشک بنت
 ترا پذا اے گلزمین ء ساہ مان کئے بکنت
 کہ گل زمین ءے بند بندے ساہ پڑ تو دپیغیں
 پچے ترا مس سرکناں داں ماہ و کلکشاں سرا
 کہ اے گر اند دور ء ماہ
 میں پا ذچھیرے ہا خ بنت
 تو گلزمین سرا بہ نند
 کہ گلزمین دل ءے تہہ میں
 تو گلزمین سر کہ بے تہہ گلزمین نہال بی
 گوں اے حیا لا ظاہریں کہ دل منی نہال بی

ڈیرہ: نومبر ۱۱، ۲۰۰۶ء

۱۔ اوشا سنخ، روغ، ۲۔ دل انجیم، ناامیدی ۳۔ یل دنیخ، ۴۔ جاناگوں یک بیک ۵۔ لرزغ، چھر کی کنگ،
 ۶۔ ساہ ءے ناکا میں آسگ۔

تو کیئے

تو کیئے و مس کنیاں؟
 مس چوں گشتاں
 کہ مس تو اے تو من
 مئی لیکو
 تہ دوہمی یہ ہلا جے سر دہ گڈ جی
 روہ بے پڈی گار بی
 مس است باں یا نیست باں
 اے اغدا تی کستوے
 میں پول ایشیں او حذا
 تو من کہ یک نیوں
 نہ تو من
 نہ مس تو اں
 تہ گلزمین اے حذا
 اے سک سریں
 کیئے انت کہ نامے مردماں
 نزوریں بندوانی خون واریں بادشاہ
 اے میر ملاء گھیں
 مئے پاغ و اٹاہ دلال

اے چوہدری ملک مزیں
 اے خان خواجہ سک سریں
 اے وان جاہاں بلواں رالٹ جنوخ
 اے زاہ دیوخ
 یک بہئی، اناری درنگاں
 حانی آنی گوارینوخ
 اے سک وزور اور کئے انت
 دستاں نیں کہ مڈ ۲ بنت
 شہ پاذاں نیں کہ لنگ بنت
 شہ چماں نیں کور بنت
 میں دل گشی ایشانی دیما اوشتوخ نیست انت
 کہ آنہی دیما کس دہ داشتہ نحاں
 تہ آنہیء حذاگشت
 تہ اے حسابا آل حذاہنت
 اے زور آوریں
 اوہست نیست، بادشاہ
 تورات وانجیل وزبورء حرف زانتیں زانیکار
 او فرق کنو خیں واژاہ میں، اے ڈس منا کہ تو کئےء

O

دل گوں یک بہئی بڈنڑاں ۱ بستوں
 روح تئی زاہریں زیل ۲ بند یغیس
 ڈیل بنا سندھڑی دامناں کپتغیس
 اش مناں یارے بندگی زینے
 اش مناں اش منی زندگی زینے
 ہئے ہئے کوڑی ۲ ۳ ۴ حرفت و خواری

۱۔ یہ درجئے نامیں گشتت کہ اے درختک سرف یک بہی پو ادابی۔ ۲۔ دُنیا، گُزران

تو کہ زہرِ گفّتِ غے

تو کہ زہرِ گفّتِ غے
 کئے ترا کہ وش کثہ
 کہ انڑِ پاخِ تئی کثنت
 ترا پہ شاعری کثہ
 کئیں کہ رولِ بی پری
 کئیں کہ تئی طوافِ کنت
 تو کہ زہرِ گفّتِ غے
 مناں سوا کئیں ترا
 چھو عیدے نوحِ گوانکِ جنت
 مس ٹیڑے ءچہ دیغرے
 او ہیلِ بی تئی حکتے
 تو بیادنی مس زیندغاں
 دنی ترا مس وش کناں
 دنی تئی سرپٹاں گفاں
 تئی پاکِ انڑِ زیاں کناں
 چوں اے مہِ بی کہ روشے ء
 تو زہرِ بے ء مس مہِ باں

حق دائم ء داں اوشتیث
 جیذاں بھڑا کنوخیں روخیں شوآنک
 ڈیہہء کچھر ز نوخیں، دُھر وخیں خدا
 چُکال چوری کنوخیں ء روخیں بلا
 براث بندوخ دیوخیں دلالی کنوخ
 دین درمانی سوداگریں زانتکار
 او منی سک سریں ظالمیں، زا بریں
 میر ء ملا منی کسٹوا گوش دار
 تو تہاراں تلامیں جُباں لوٹ گر
 یا شفاں در اثر کن دو ذادستے رسی
 دانکھوتئی دل گشی مڑ دماں زیر گر
 کشت ء حوناں وتی ڈو بر اساڑ کن
 تئی تہ ملانی فتویٰ سروچم سرا
 تو کہ ہرچی گشتے کافرے گش مناں
 یا گونے لفنگے ورو لے گشتے مناں
 ہئے مجالیں کہ تئی دیمادا ہنے کناں
 ہئے مجالیں کہ دست بستغا اوشتاں
 نہ کہ ہامی ۲ سغرا تئی دیماکناں
 نہ جھڑ غئے کفغئے مزیں کسٹوے

مس نویساں گہیس وختء دپتر سرا
 توتہ ہُسنے برے دم برے گار بے
 مس تہ تی اڑد گڑدارا سینغ دیاں
 مس تہ سنگانی ڈولاتی دیم اوشتاں
 مس تہ سٹاں بلاینناں سگٹ کناں
 ہوگوں مہرانی آفاں مسی دل ششتغاں
 مس گوں محشقء سلاہاں سلاہ بستغاں
 روش ٹکاپہ زیندرا مس کولی کناں
 بلنگھے لانت س بی بیر کے زڑتغاں
 انڑیاں مُشتغیں حوناں رنگ دا ثغیں
 گڈتئی کسو جہی گو تئی زوراخیاں
 دروغء منزل دہ نے، بے سرو بے پذیر
 توتہ دروغئے، دروغے بکو سر بہ بیث
 مس تہ ہستاں کہ استاکئے نیست کنت
 مس تہ حقاں کہ حق دائمء اوشتیث

ڈیرہ غازیخان، نومبر ۲۶، ۲۰۰۶

O

اے زامریں تئی سرپٹ انت آں کئیں کہ دوذا رست بی
 آں کئیں کہ گواری درنگ ء آں کئیں کہ چوش ء مست بی

مس ریلی ایں فقیر باں گرا بی تاسیں قدھے
 شراب ء دنگ گون بی ، تئی سرین بی، میں دست بی

جہان ء کینغا چہ تڑس ناں کہ اے مدام بیٹ
 گوں مہرا سنگتیں ہے کہ مہرا گون کست بی

اے ڈاج اے ایکوی ءے مئے تہ عمرہانی سنگتیں
 کہ عاشقانی دراہیں زیندے دامن ء گوں بست بی

تہاریں زندگی ءے شف تو بیا مئی سنگتی بہ بی
 چہ باجہ ماہکانی ء تہار چون گوست بی

O

ساہ گشتے سذغ لوٹی
موت سودزغ لوٹی

بہر کنیا کناں ڈکاں
کتیں کہ اشکنغ لوٹی

راہے راہ برے ہرگیں
رائیگاں جنغ لوٹی

پیلوی رسغا داں
زندگی شُشغ لوٹی

کاروان ء بے پندہیں
راہی ء دُھرغ لوٹی

مسی امیدے ہر ساہ دار
چے کلتیں مرغ لوٹی

ایکوی ے پیرائے
ایکوی کسغ لوٹی

تئی پٹانی گیواریں
ہر دما گفغ لوٹی

سا دیوخیں درنگا را
زامرے کسغ لوٹی

گلزمین کھڑدا را
سُرک حون دسغ لوٹی

کس نئیں کہ میں ڈولا
مزلاں رسغ لوٹی

آدیں کہ انسائے
حون دہ ورغ لوٹی

عاشقی پودے چوں
مار سر کنگ لوٹی

کھانٹکی اے، یا دُرّکی ۲
گور داں گلغ لوٹی

بے نصیبیں ہر کس میں
سنگتی بیغ لوٹی

اے چراگ دُکانی
صحب داں بلغ لوٹی

۱۔ ہماں کہ گوں علی محمد چگھا کھانٹک بزدار نسبت داریث

۲۔ ہماں کہ گوں جام دُرّکان نسبت داریث

دل ۽ دُنیا

دل ۽ دڙدانی لونغے ناں
 کلوریں عهد ۽ سوگنداں
 ایذا اُجاڑیا تانی
 ایذا بے سرپذیں رسماں
 مزیں جیذے، چفڑتے ایس اے
 ایذا چھیکیں ۲ دلیلانی
 وئی ہشکا ما ۳ تتر غنت
 او کپتو و لراں ور غنت
 تڑے ۴ نہ لونغ ہندے نش
 گہیں دیم آنت ملوری غا
 یہ گیزیغے اُڑا سی غا
 کہ بے نا میں سیا دی آنت
 اے بے سر بے و سیں کسو
 ایذا بے نا میں ہلکے ایس
 مجالیں دانہہ پراتے بی
 ایذا گلہ نہ کنت کسے

ایذا تانہہ آفء ہوشامی
یہ تئی ایس جہانے ایس
ایذا ہورے نہ گواریشے
ایذا نفتانی ۶ کڑکائیں
ایذا آسانی لمبائیں

وشافی ڈیرہ غازیخان 1999

۱۔ جیڈ ۲۔ ہماں مال کہ بے پہوال بی ۳۔ مرضی ۴۔ ہند، جاگاہ ۵۔ تنگ، تئی ۶۔ گروک

توبیا میں دژدانی

بے زبانی شفا فی واجہ
 کہ بیائے مہرا گوں کا شریا میں سال گوئستہ
 او بیامیں بہرے
 میں پورہانی
 منس دروڑا، وامانی، لومڑانی ۲
 منس جیدوانڈو
 میں تو شغانی
 حساب داروخ
 توبیا کہ گوئتہ حساب کنغی
 توبیا کہ سیاہیں شفی مس کھولینغ کتہ تئی ناما
 توبیا کہ دیوان
 دژدء ویلانی تئی ودارنت
 توبیانی دژدانی کاشریء
 چھ متغاں مس
 توبیانی نندوں اے مالا ونڈوں
 منی دروڑا دروش س کن دے
 وتی سرانی ءسیت بہراو تار بر گوں

O

بیا کہ وختیں دبرا ترا شاعرے گوانکے نجات
 ہر صواہا درکفی ہج عاشقے گوانکے نجات

سوہویں ہندا وشیغا بیگہاں کھاں انکسنت
 میں دلے درداں غماں را تی کسے گوانکے نجات

ما تہ ڈکے سنگتی اوں ما تہ ڈڈے ہمسفر
 مارا جوائیں ساعتے ہج سنگتے گوانکے نجات

کوہ میں ایکا مناں نندی گوں تئی پچار کنت
 کس تئی عشقے جشغیناں برے گوانکے نجات

گلزمیں دانی دہ قولاں سیوی ے غاں پانغیں
 ہر کہ تئی ایں پہ حونی گلگلے گوانکے نجات

بھور! میرانی قلاتاں در بیا ہالیں ترا
 نی پذا حانی! مریداں چاکرے گوانکے نجات

منی میری

اڑد گڑدیں یہ شفے
 سذواٹے بلبے
 یہ الکٹرک کیٹلے
 یہ قلمے کا گدے
 دوپر شتگیں موبائیل آنت
 سئے چیار کتاب آنت
 سگرٹی یہ پیکٹے
 ماچسے

یہ چار جرے
 چونادلی غاچار ج کنت موبائیل
 موبائیل پے ہستگ نیں
 یہ وساکے بے دھریں
 سگرٹانی دو نہواں چہ پھریناں
 یہ شینٹے انت ر بڑیں
 مدام میلیویں ہماں
 یہ گندی ئے یہ سڑ چہ

مئی زندگی ۛ ٹائٹانک مزلاروان بی
 روش روش چول کائنت زندگی تباہ کنت
 مئی وساک زرگلو ۛ سکوٹرے توار کنت
 اے کئیں سکوٹر اگوں کئے
 مئیں بیڑی ۛ زوار بی
 من متاں کناں کناں کہ تھر وئی گسا برو
 مزار ی ۛ مں العل مئی ۛ ما بو ژاں دیم ایر کناں
 مئیں ہمسفریں ہر کسار اڈ بغی کفی برے
 زیند بر پچے کئے
 بلے اے ٹائی ٹانک ۛ دہ زیداری این وئی
 مئیں پنتہ ہچ اثر نخت
 اے بے مرادیں سنگتاں
 ضرور کائیاں زوار بنت
 اوروش روش ڈبخت

اژما مرید دُر اہاشنہ

حانی دہ اشتتی بانہڑاں
 میری سلخ گوں جا بہاں
 رندی ترو لوہیں کماں
 حانی گوں کوچی گڑ دنا
 گڑ تودہ رنداں گوتشتغث
 اژما مرید دُر اہاشنہ

ٹپاں وئی پاشینغث
 برّاں تلاں گوازیغث
 دڑ داں شہ ایکانارغث ۲
 حانی زہیراں گوارغث
 گڑ تودہ رنداں گوتشتغث
 اژما مرید دُر اہاشنہ
 مستان گوں ریخاں جھاغث
 ریڑیں گڈاں جانا کٹو
 قولاں وٹرخاں پالغث

ابریشمیں حانی گلّے
کنغا نمیراں ہیل اہٹ
گر ٹودہ رنداں گوشتتغت
اژما مرید دُراہاشتہ

دُراہیں مرید پٹاں زدیں ۳
سینغ کُور آہیز غیں
میاراں شہ میری کُشتغیں
پھلیں مرید پاغ واجہیں
سنگت ملنگانی شتہ
گر ٹودہ رنداں گوشتتغت
اژما مرید دُراہاشتہ

اش تی میارے بانڈواں
جاڑو جلنبانی زواں
سیریں ءو ہشیں ساعتاں
نر میں ءگر میں سینغاں
اش تی گروخاں دینغاں

کھٹاوشِ ایں سا سِرا
 بوفاں شہِ نر میں دزگلا
 دل شہِ تئی رندی میڑواں
 گلِ نئیں بکواشتو شتہ
 حالیں ہمے دراہیں دَلے
 اش سیر ہادر کفتِ عَیں
 اش دڑکواں آہوڑ تَعیں
 مونجھاں شہِ باریں مڑدے
 دڑداں شہِ پڑیں سینغے
 گو نئیں فقیری ٹولیاں
 وِیلانی بگے گوننی
 ہرے گر تینی اکیوی
 برّاں پھری الواد کنت
 ایرگیں دَلے، سیریں دَلے
 بے لیکویں روزِ یغِ دار
 پھر ماں کہ تو گو نشتہ ہمے
 دُکے ترا چیں گفِتِ عَیں
 دراہیں دَلے وِے واجہے

ایرگیس دل انت شاہیں مرید
 ایشانی کسو گئے نرانت
 چُچیشغوں یگیس وفا
 یگیس دفء بشکندهاں
 بازس عذاباں دہ پڑا
 گر تودہ رنداں گوستتعت
 اژما مرید در اہاشتہ

2018-10-19

ڈیرہ غازیخان

بدل لوٹھیٹ

وٹی پوریائے بدلیغ لوٹی

میں دڑدانی گنڈڑی

میں ویلانی بیلگ

اے جاگ شفانی

اے ہشکار روشے

گنوخانی رازا

پکیرانی ڈولا

اے مستانی بھیرا

چودوروخ پیما

پھرغ تھرغ میں

سگارانی کشغ

وٹی حون شو شغ

مناں باز کم آنت

میں مہرے بدلیغ

کہ تئی ڈیل جانے شوانکی کشہ مس

تئی پہنوال ثناں مس تئی سرپٹانی

مس رکیتمغنت اے، چه شنگ شانگ بیغا

چه گواشانانی جنغا

تئی رکانی بانہہ

تئی چمانی

بندیگ

تئی گامانی لیکوخ

تئی دگانی چاری

او

کٹغ چنوخیں

وئی پوریائے بد لیغ لوٹی

گُل کہ گہیں گیمرُتغاں

گُل کہ گہیں گیمرُتغاں

چوئیں تفاق کپتیش سرا

چتر کئے ءپہ سٹ شمش

داں مو سے

داں چیترے

ہیلے نہ گٹ نیش چے سرا

فر شئے گہیں پیداوراں

زیندا چکے موکل کٹو

رائی رو سخیں مُردغاں

ہمگام بیٹو جُز غیں؟

ڈسین شئے باغ ءے بانہا

چے پہ شماقرباں نہ گٹ

تی زندگی

تی بندگی

تی شام و صواہانی قرار

بیگھانی بامانی بہار

گندیں پہ شے رو دینغا
 کسے انڑے شتر شہ
 کسے حونے رتکہ
 دانی دہ شار تنسویں
 حونانی بشکو خیں گہیں
 ورنانت ایں بنگویں

دوشی مسِ دلِ ءِ جیڑٹ

دوشی مسِ دلِ ءِ جیڑٹ
 نئے جاگاں نیشفاں داں مس
 نہ کشاں سگرٹاں مرشی
 نہ گریواں داں پڈی پہرا
 پہ ماہیں ماہکاناں او
 پہ مہرے حانیاں مرشی
 پہ دردے سئی آل داں دیر
 سگارے کیسغا کشتوں
 سراندی ءِ چغل دانتوں
 یہ کہنیں دڑتغیں کچھے اوٹی جانار اور دانتوں
 او بُر زابلب تو سیتوں
 اناگہ تو برش کندِ ث
 تہاریں گڈی ءِ نیاما
 دُبر روژنا بیثہ
 کہ جاں تئی پڑدریں، دیتوں
 تئی دردانی ہماں ڈولیں
 کہ، ہر واٹ

روان انت انرس تئی، دیتھوں
 اودردانی درا جیں پند
 دہ دوشی دُبرا بُنگیج بیثہ بے زوانیء
 ہمے گیریں کہ سر کشتوں
 یہ کشتوں آلسے گیریں
 پذی کسو زاناں مس
 توچے گوئشہ
 مس پے گوئشہ
 آں درا جیں شف زمستانی
 زاناں مس، کہ چوں گوئستہ
 مس زاناں تہ ہمے زاناں
 کہ، شف گوئستہ
 شہ جہلا روش ٹیک داشہ
 مس دستے دبر اشیف اٹ
 مس سگریٹ پیلک ے پلو
 کہ آں نی ہورگ اٹ
 چوزیندا بے مُراد
 ہورگ اٹ

سگارے سٹلگیں دُ مے
 ماں پُر دانی تہا ایرِث
 تُو خت نی
 گشتے خالی ایس پُر دانی پُر اں چہ سرر شعت نی

ہے زانتوں کہ بے سوباں
 او دوشی دہ نہ وپتاں مس
 کہ دوشی دہ گریٹہ مس
 بالٹو سگرٹاں سوزاں و مونجاں چہ
 وتی اندر ہماں ڈؤلا
 کہ ہر و سٹک ہنگر بٹ
 ہماں ڈو لئیں مروشی دہ

بُت (بوتا)

سنگ پروشی تہا من داں دیر رستگاں

سنگاں متھا جٹو

وٹار حو نیں کٹو

بوتا ٹاپینت آٹ

مس دہ دراپیں دلئے مندرئے بُت گلا

وٹ چہ بُرزغ سرا

ایر کٹوں آل حذا

جاں لو اراں جٹہ

یا

کہ پالو سرا

شف ز مستانی زلیں منی گو کُستگنت

نشتورک اٹ حذا

ایر کٹوں سا سرا

روحء ماں اندرا

داشتوں ڈوبرا

کپتو سجدہ کٹوں، مس حذا منٹو

آں کہ بوتادستاں گوں مس ٹاہتہ
 روشے ہندا گرانا آں سنگیں حذا
 زیند مہرانی لوغ ء وطن یشغاث
 بل مناں چے کل آث
 گوں مس اے ڈؤل بی
 روشے سجدہ کثو کہ مس سمبر تگاں
 دینٹوں گاریں حذا
 چیزا لڈ ثوشته
 دومی کسے دل ء
 بولکے اڈتھی
 دومی ٹلے جٹھی
 تی گدانے اہتا
 نشتو بشکند غث
 مس کہ
 گونک اش جٹاں
 دیمادست بستگنت
 نیٹاز اتوں دل ء
 آں نی اولی نہ آث

آں نی بٹے نہ آٹ
ہشکیں سنگے نہ آٹ
آں نی حقی حدانی حدایشغا

گڈھمو داچہ دلڑی مس سر پد کتہ
کسے سجدہ کنخ
کسے دیما جرجغ
اے ننیں زندگی
اے ننیں بندگی
کاربی سیشیں مس دزاشنگنت
اشتو پلرت گنت
نی پمشکہ اے گیدریگے ملا مناں
سید و سردار گہیں
پاگ واجہہ مزیں
گرڈاں کافر گشتنت
تڑاں بے دیں شتاں
گڈا
ایر گئیں تہ ایر گہ دہ گوناں ترا

واجہ ملاء سید ابو تار میں
 مس تہ کافر جواں
 مس تہ بے دین شر
 مس تہ بے ایمان آں
 کہ مس انسانے آں

چیتڑیں تہ تئی سرا

چیتڑیں تہ تئی سرا
 تئی لوغ دیماپل ردنت
 تئی دگ ءراہ سبز بنت
 تئی جیز سبزیں چھا برنت
 آں رُستگنت ہے وڑا
 تئی پاڈ چو کہ ایر بنت

چو

بوف و لملل ءے سرا
 تئی دست و پاڈ ہئی آں دہ ہچ نہ بی نہ ایر شنت
 کہ ڈیہہ پہ تو نرم نرمیں ریشمیں
 تو در کفے تہ جمبرانی چر بیٹ ء سا کنت
 تئی سرا آں جل بنت
 نوذ جیہہراں کنت
 پریت کشی سر گواٹ
 شنگ کنت تئی سر پٹاں
 تئی دیم سر تلان بنت

مرد گاں دہ ساہ کفیث

گوں

تئی پٹپانی و شبوئے

اے دل گشتی کہ آزماں دہ تئی سرانی عاشقیں

او عاشقیں اے گلزمین تئی سرا، نی مان کئے

کہ شاعرانی شعرزاں تئی سرانی در کفنت

تئی سرانی سازیانی ساز گھاڑاں ۱۔ سمبرنت

مان کئے حذا دہ زیارے ۲۔ ایرگیں پہ تو کثہ

اے گلزمین ٹاہتئی

اے مکر آں تراش تئی

بولان و برزیں یکہپی

اے شئے مُرید و تو کلی

گوں حانیء

گوں سملء

اے ورنابانی مجلسانی کند کندء جیورغ

او گوں شراباں بیور غئے شام کنعئے تہہ دلی

او گر انڈی ونگ ہماں کہ پکغنتء سچی آنت

زہر نیں بالایچئے زہریں جورمانیں شاعری

لوزو شیں میں زوانے بینغیں و شیر نغیں
 موڑی ترا مس چے گشتاں
 اے سل دُراہیں آنہی ء
 تراپہ رازاں ٹاہتہ

بیاروشے تراگنداں

بیاتئی دیدشیدائیں
 زہیرانی جتغیں
 بے مُرادیں دل
 دنی دہ پہ ترا، ہیلےیں
 اے چے زانی کہ
 بازیں سال گوستہ دہ سو ااشتو
 اے بے جو فونزانی کہ
 حسابانی تلامیغ
 مزیں کساں شمو شینی
 اے چے زانی کہ
 تو "نہ" کٹ
 تہ تئی "ناں ہا" را "ہائی" گسج نے دُبر
 اے چے زانی کہ
 تئی دستاں رادستے تی کسی بیشہ
 یاتئی بارغیں سرینا
 یاتئی ساہ و شیں تی کسے کو فغا آسٹ
 اے ناپو ہے گنوخے ایں

اے ناپوہاراوٹ توڈس
 شموشخ نئیں بڈیں کارے
 شموشخ زیند آنسر کنت
 شموشخ مرد مئے مرکھیں
 مرغِ دہ عیب نئیں ڈیہا
 مرغِ چہ ایکویء آجویں جھٹے

یہ پہرے ایں
 مرغِ چہ مونج سوزاں ء زہیراں چہ جڈا بیغیں
 شغاناں چہ چھڑا بیغیں
 ضروری نئیں غمانی پٹعاپہ تئی
 گلئیں رگانی واسے بی
 ضروری نئیں کہ ڈکھانی
 گہیں دیمپان تئی زلف آنت
 ضروری نئیں کہ تئی بانگر
 دلانی مونج گیشنت
 شموشخ نئیں بڈیں کارے
 شموشخ زیند آنسر کنت

O

بُوڑغاں کو نچی ولہرے گوئستہ
 میں دل ء دردانی رسمے گوئستہ
 مئے دل ء پلکندیتغہ مونجے
 راہ سرا مرشی چیں کسے گوئستہ
 گند تئی لہڑے ۲ آف دہ سہرنت
 شئے ہمے کئورا عاشق ءے گوئستہ
 مس ترا تو شئے سجلاں دیشہ
 لیکوا مینگا صدی یے گوئستہ
 ہر صباہ دردے دپترے لکھی
 کستویں ساگی ۳ کہ شفیے گوئستہ
 مُردگیں مرشی سنگ دہ ساہ مانت
 جگ شئی ایذا کبرے گوئستہ
 روش نیم روشا چو شفی گھاڑے
 تو زلف شنگیں تاں یا مُڑے گوئستہ

یہ چیترے ئے موسم ء

بناکھ مس سنگتی یہ کسوے کہ گوں ترا

یہ مز لے ماسر کنسین

یہ چیترے ئے موسم ء

او تو سر یگ جُل گُکٹ

منی سرا

کہ تئی زلفانی و شبو ء گوں و ہاشتاں یہ دیغرے

مزیں مزائے آتکھ

اے کیف ء نشہئے تلا

مس و پتگاں مس و پتگاں

مس و پتگاں

نی کہ دراثریں و اہاوے ء

چہ

چم بوتکننت وئی

آں وقت و شین گو سگت

منی چیاریں پلواں

مزیں تہارے رُ سگت

بلے تئی دا نگلیں آل مہر مئیں سر امنہ شنت
کہ استنت

دنی دہ بانکراں گوں ڈوبرا لچ شئے
تئی

چم دنی دہ انڑس شنت
مئیں سرا
تئی

سادنی دہ سارت آث
ہونصیب و ہاشتا

کہ وپتگاں مس وپتگاں
ترا مڑاں دہ میرٹہ

ترا تہارا کسیں ءر ستریں مڑاں شنت
جنان شنت

وذڈژ مناں گوں ایکوا
بلوچجی ءے کنان شئے

ہو! زامریں تئی پٹ ہماں کہ کوفگاں مئیں شنگ تاں
ہماں دہ دنزو دوت تاں

تئی رند ء پد دہ گار شنت

اوترونگلاں ء واچڑاں ل
دہ گار گل نشاں کشاں

اوہست پمَن نیستہ
مس تئی گرا دہ دیر تاں
تئی پچی ء دہ ایکواں

نی دل گشی ہے تہارا نڑی ء مئیں لو ٹغیں
اویہ پھنڑی ء حون بی
کہ جیورنت ء رُوخ بنت
بل نصیب مئیں کہ چم
دہ ہشک یشغت
نہ انڑز بنت او سہر بنت
تئی تہارے مان کئے مزیں در اثریں مُد تے
تووز تا مکس
کہ وہاونی مئیں پٹہ
دگ سرے ء کپتگاں
ضرور روشے روش بی

تہار سر نیٹ نی
 مئیں چم ضرور انٹرس بنت
 چراگ گندروخ بنت
 تئی دیم دبر ابلیت ءِ روژنائی سمبری
 کہ سر گواٹ تئی سرا
 پریش ءِ سر رندے بخت
 پُٹ پُٹاچہ انج بیٹ
 گیوریش
 مئیں جان گوتتہ جیوری
 اوار بول ءِ یک بول

ماہ رخ

من گوں جڑاں جنگلے کٹھ
 گرندٹ جڑاں، مس گریوٹھ
 شینکے جڑاں سمبر تفعہ
 انگوچہ میں چم سہر بنت
 آنگوچہ آفی تر مپے اٹ
 انگوچہ حونیں انڈز شنت
 آنگوچہ جیہہر چہر کنت
 انگوچہ چم ہیرا بنت
 آنگوچہ شیفال آف کئیٹ
 انگوچہ دیے تربیٹ
 اوڈاچہ لہڑے پور ۲ کنت
 ایڈا مس دامن مینت گٹ
 آنہاں تہ نوخاف گون شنت
 آنہاں تہ زامر شُشت گنت
 آنہاں تہ لوہیگ پُر کُشت
 آفاں چہ مروے سرر شینت

آنہاں لذے رو دیہ تنگت
 ماں گلزمین ۽ سینغا
 ہاخاں راو شُبوماں کُنش
 جیذاں بہارے بشک نش
 ڈیہے ۽ تہارے گار کُنش
 سر گواٹ سمین و سر جمیں
 سُرپل گلاب وش شکلیں
 کوہے سرارو دیہ تنگت
 آنہاں تہ حانی چہٹتہ ۲
 آنہاں تہ نوحاف گون شنت
 گو من مئیں سہریں انرزنت
 مس دہ پہ ماہیں ماہ رُخ ۽
 مہرے یہ آسے بالثہ
 عشق ۽ یہ دگے ٹاہتہ
 ہیلے کشارے کشتگت
 حوناں گوں آل رو دیہ تنگت
 لوزاں گوں آل پاشینتگت
 شعراں گوں دزو شم رتگت

انڑزاں گوں سر چیر شُشت گنت
 پُٹ مُشنگ ءِ گیوارت گنت
 نیٹا جڑاں ساہی کثہ
 مس دہ وثار سمبالتوں
 دیماچہ حانی گال کئے
 نوذاں گوں نندی ہال کنت
 زیرٹ، چہ آفاں میں سرا
 ریشٹ ءِ منی جانئے سرا
 گوں من جکی ٹونک کنت
 میں دا نغیں اے انڑزی آنت
 اما نڑشنت اے تی گرا
 تالان بنت پہ ماہ رُخا
 بل اٹ شادو میں جیڑوا
 اے انڑزء آف کسی نینت
 اے عشق ءِ مہرے کسونت
 اے نوذ، جیہر، گروخ و گزند
 اے تہ دُراہ میں دادناں
 جڑ دیشلو بنت بنا

حانی پاز زیارت کثنت
 مس دہ زمیں سجدہ کثہ
 آزمان رپتہ کندغا
 مس گوں جڑاں ٹاہی کثہ
 نی دیرہاں زانتوں ہے
 حانی گلیں ماٹیں وطن
 ماہ رُخ منی روے قرار
 حانی و ماہ رُخ شکلیں
 یک انت، اسل آل دونینت
 حانی مین ماہیں ماہ رُخیں
 ماہ رُخ مین مسکیں حانی ایں

آشوب

گوڑ تگلیں انرز قلم ۽ سیاہی بہ بنت
 گٹے مینخ کہ بی کاغذے دروشماں
 درد کسو کسے دامن ۽ لکڑیث
 حرف حرفا گوں وٹ یہ لڑے اے گون بی
 زی غیں پچار بنت
 مرشی چے میسغیں
 بانگہئے کسوے
 ہچ گونے چہ مرشی نویسغ کہ بی
 کس ۽ دل بند سرا
 یا کہ
 مہرے جشغیں کسے پا ذکئے
 جنگ ۽ بندات کنت
 آں گوں گوڈواہاویاں ۲
 یاوٹی یار ڈیہئے کلاتاں رسی
 آں کہ تیلانک ۳ دات کوہیں کندھے سرا
 بیورغی آسنیں میخاں تیرغ کہ بی

سنکتے ماڑیاداں رسخ ہاترا
 یا کہ آنے سرا
 جگنغیس جیدڑیانی چم گلگلیں
 ہچ کلوہے دینت
 کئیٹ پیغامبرے
 ہچ حرص ء نہ کنت
 آں کلوہ ء وٹی دڑ تگلیں دامن ء
 زیری راہ گیر بی
 ہر گرے سر بکنت
 ہر گسے متنگے
 ہر دگے ۴ سرا
 یا کہ رائی روخیں کسے اوشتی
 راہ سرے کپتگلیں
 گنٹغاں ریزدات ۵
 ایرگیں حرص ء مہ کنت
 کہ ثوابے رسی یا کہ
 سر پد بہ بیٹ
 ہچ شوانکے وٹی مہرے ہر پس دفا

بانگہا پا ذکئے
 نو خیں شو قے تھا
 سر گری گوں دل ء
 جنت شینزار نعے
 ایرگیں روشے پذا
 وقت نوخی رُذی
 گلز میں چھنڈ تزی
 سیم پدھر بہ بنت
 گژنغی گار بی
 ڈکھ بھراں گار بنت
 بستگیں مردمانی آں دستے کڑی
 آں کہ دیری چہ ہڈاں گوں یک یشغنت
 آسنیں آں کڑی بے مُرادیں بھرننت
 بیٹ آجو جہاں تیوگیں
 ایشیں آشوب
 آشوب اے ڈؤل کئیٹ

رُوح

ماذنے یہ روح سنجھیں
 پندھ دہیدر گرنی
 مز لے لہزا جھنجھیں
 گٹ ٹکاں چہی نہ تکی
 کولہراں بڑزیں درنگاں
 زامراں چمان داری
 تل تلشکو خیں تلانگاں
 لکشیں لو، ہیغ آفاں
 داں رسعانتیغ گا میں
 روح روانیں بے گنڑیء
 وزتاں بے بہر بیٹو
 اٹکل وزانتء چہ دیرا
 راہء چھرکاں جُزغائیں
 ڈھنگراں واڑاں نہ جکی
 دیم دیم پاندہ گڑدی
 مز لے دھندیں یہ عکسے

گوں وٹاداری چھڑوئیں
 اے وٹی زوارادروہی
 نیم راہے ہیج لذےء
 رستر ومارانی دستاداث کھلی سنگتیء
 آخرء دو کوہ گوانڈھی کنت روئیں آزمانء
 مس گوں روحء دائمیاں
 کوہ امراس سنگتتا میں
 روح زواریء نمنخناں
 مس وٹی پاذاں گہانیں

O

بزرگ ء دیمہ تہاریں ہمت ء نہ باورے
لنگھری بیشہ پہ مڑدا باز گٹیں کولہرے

آں کہ ڈیہے روژنا شنت ، نا گماں تاگوشاں
میں نگاہ ء شہر دہ ہندیں سیاہ مڑے ایں تی برے

چو زہیرے سمبریٹ ء دل گباراں صاف کنت
باجھ تئی رنجماں گشنے اے دل سیاہیں کافرے

وہاو آرام گل زیندے وشیاں قرباں کناں
سکھ میس کولینغاں پڑتو بوڑ مہرانی درے

اے ڈغارا چوئیں آسے روکشہ جوئیں بداں
مہر درشکاں پل نیستیں نیں رُذی سبزیں برے

ما نہ زانوں روش ٹکا روزنائی کسوا
مے جہانے ڈیہہ نیاما اڑد گڑدیں ہر گڑے

اے برا چوئیں مزارے کہ ٹھغلی شیں پڑا
عشق میدان ء گوانکیں ہر دم ء یہ کبرے

رہنے تئی لوغ اوتاک ء شفی مہمان تاں
دژمنان مے کسوے چوشیں نوشتہ دپترے

مہر

اے مہرے نام ء ایر گیس نے
 کہ مردم ڈوہر امانیث
 کسے، بانکر کنغا کنت
 کسے ء، سرپٹ گفغا کنت
 کسے ء گیوار جنغا کنت
 کسے بشکندر کنغا کنت
 کسے مہر ء گشی دیزے ء دیدارے میانی وقت
 کسے مہر اگشی ہندے
 شفقے لکع
 گرے ندرغ
 درائی جاگہانی و شتریں جیزانی آبادی
 کسے دیراچہ شاندانی دسیغ ء مہر نام ء کنت
 کسے آزینعے شنگلیں شالاں شی
 کسے جیغانی دوشاں شی
 کسے چماں کسے دیما
 کسے گشی کسے، کسے رکاں

شاداوا! مہرے جشغیناں
 بیات جاگے نندوں
 نویسوں کسٹوے نوخیں
 کہ مہرے بند بوجوں نی
 پہ مہرے آنسرے دسینی
 او مہرے نام نوکنغی
 ہمے بانکرپٹ وگیوارو بشکندرغ مئے لعلانی
 مئے دیدارے شفئے لکغ
 درائی ہند، چھاری بیغ
 ہمے آذینغے اشنگیں شمالاں را
 اے جیغال را
 اے دوشال را
 اے رکال را
 اے چمال را
 اے ماہیں دیم دیدارا
 اے مہرے کلیں رازاں را
 رلوں نامے دیوں نوخیں
 رلوں رنگے دیوں نوخیں

وٹی ہاخانی و شبو آں
 وٹی کوہانی شر رنگیں بہاراں تاخ ریشاں را
 وٹی ماشیں وطنئے زبیداریں جیزو کند ہی آں
 وٹی راہک و شوائکاں را
 پسلاں نالی ۲ اوڑاں ۳
 مس جیزو واندہ ہنداں را
 گراں ۴ رتج کھیڑی آں ۵
 رلغی مہر گوا نجنغی
 کہ مہر ایذا کشجی دہ
 کہ مہر ایذا زجی دہ

۱۔ آدینک ۲۔ پہ کشارادان ریشغ ۳۔ ڈغار اہل جنغ ۴۔ بے رتجیں ڈغار ۵۔ ڈغار اہل جنغ

است و نیست

نہ میں بُت بھتے ایں
 نہ روحِ زندگی منی
 گشئے کہ ساہمانوں، تہ زیندغاں، زندگی ہے بہ بی
 گشئے کہ مُرتگاں تہ مرتگاں
 پذی سما نوی مناں
 گشئے مرغا چہ پذا
 میں پیشِ دہ روگار بی
 پذے دہ سر نئے پذا
 اودیم دہ گشئے نوی
 سرے دہ رازاں سر نئے
 پذے دہ سر نئے پذا
 سرے دہ رازاں نیست بی
 گشئے مرغا پذ ترا
 اے است دہ مریش روٹ

گشٹے کہ نیست ہو رگیں مر غار نداست بی
بلے

عذاب ایش انت میں سرا

کہ مس نہ نیست پوہ باں

نہ نیست زانی تیں مناں

گشٹے کہ نیست دہ نوی

گشٹے گنوخ بے سہائیں گل گہنت چہ من ترا

ہماں کہ کائنات ے گل بہر بیشو جز غنت

ہماں گہنت

اے بے مرادیں فہمء رازاں برکتہ اے آدمی

چو کہ سنگے کوہ سرا

چہ ریڑگیڑاے وڑا

مرادیں کہ مول نی

و ثار زانت گٹ نہ کنت

ہمیرنگا تراپہ مس

دہ شیناں تہ چون ہٹ

یہ دمگا چرتوں

ما بے سہائی ہر دوئیں

نہ تو منی سما کشیں
 نہ مس تئی ہبر کشیں
 تہ چون بٹ کہ پٹ تئی
 مس کو فغاں راشنگ ننت
 وٹی اے زیدداری ءچہ پوہ تو مہ بشیں نئے
 اے چو کہ درنگ زائریں
 چو کوہ سرانی در شک بنت
 چو کوڑ پور کنت برے
 چو چچیراں گروخ کنت
 زرانی چو کہ چول بنت
 نہ آل وٹی وجود زانت گٹ کنت ہچیرے
 بلے آل ہور گیس آد میں
 کہ فہم آنہی ءمدام
 سولیں ساز میشغیں
 نہ کور گر نچ بسک جی
 نہ ہست نیستے بے دھریں
 اے بند گوں ما بوڑ جی
 نزانوں ما کہ ما کیوں

ماچو کنگنوں اے ڈیہاں
 اے جُستے ہچ جو اب نے
 اے پو لئے ہچ کتاب نے

نی بیاچہ مرکء پیشتر
 نی بیاچہ گورا انگرا
 پیہ پصلائے ماکنوں
 کہ است استیں زندگی
 اے زندگیء پوہ بوں
 کہ زیند موت مئے مہ بی
 گوں تئی پُپانی رندغا
 تئی کو فغانی شنکغا
 تئی آلسانی کشغا
 تئی جیغ دیم جاشکغا
 تئی بانکرانی بھیرغا
 قیامتء اگاں کہ کئے
 تہ بل بیئے
 مہ اوشتی

تئی لیلڑی ء لاڑیا
 دل ء چہ سک کشغا
 تئی کندغاء تئی سرلیغ چندغا
 گوں ہنورا جان میسغا
 تئی جر گوں جانا لچغا
 کئے دوڑ ہے کہ بڑ کجی
 تہ بڑ کجی ۲
 مہ ساڑبی
 پچے کہ است زندگی ایس زیندغی ء گوڑ برو

گیر نہیں نوں کذی

گیر نہیں نوں کذی
 اے عذابِ تہا
 زیند کپتہ منی
 سُنکھاں چے سرا
 بے گناہا یا ڈوہے دہ استہ منی
 ہچ نہ زانتوں تاں دنی
 دل چوبے واک و بے وار شیں مردے لوغ ڈولاششی
 لڈو بوڑاپہ ہر دم تیاریں گشے
 وقتے باہوٹ تئی
 وقتے تی کسے ئے
 آتگنئے گشے
 چو ٹمن ء وطن ء چہ درپہ دریں
 لڈنغیں بے وسے
 ہندے سوہونوی
 بسکئے نہ نندغئے
 تا نلغیں تا نگرے
 جھا گنیں چیں زرے

دل گنڑیانی لوغے گشتے بارے یا
 لا تکیں لاندویں
 درد لوغے تہا
 کپتولیٹنت ۽ نارنت منی سینغا
 سینغے ٹوک پوہ کس دہ بیشہ نوی
 دڑد زانغ نوی
 پرچہ زانغ بہ بی؟
 دڑد دڑدی کننت
 کئے کہ درداں گریویناں ہنچو و تار
 زیری سربار کننت
 دل نہ و شین مدام
 جان سٹکہ منی
 دل گوں درداں
 گنڑیاں
 وٹی وزتاں
 لڈغیں بسکغیں
 یاتش غیں تی گڑے
 بارے باہوٹ تی
 بارے تی کسے

O

پاہوئے کہ جاں لوٹی زیند موت شوہازا
اے جہان نیلی شیں ہج کسے پہ ہج رازا

تئی توار چو وشنٹ چو شوانک ڈیہی کنت
دیگرے چہ ٹیڑھے ء بے سرود ء بے سازا

درد ہر دما دردیں صدی ء گزی سالے
درد مُتے پیشی درد کنت ہر لہزا

سنگرانی باہوٹاں سوب سستہ اے جنگ ء
اڈیانی چنڈا چہ خون گواری ء رازا

در پہ در جہان بیغیں ہر کس مست بے ہوشیں
کسے پہ گل ء سوزا کسے پہ گل ء نازا

چیار رہے سرا

مس تہ ہیلاتئی
 داں مزیں مدتے
 نشنگاں بے وسی
 چیار رہے سرا
 ایذاہر کس گز و خیں تشو خیں
 کسے دیمادست بستگا
 روش گوئستنت منی
 مس تئی پول گُٹ
 کہ توکائے کذیں
 کس ءِ پسونہ داٹ
 یانزا ننتش برے
 بل گوں بشکندغاں گوئست ہرگیں کسے
 ہر کس ءِ درد چندے وئی گون شنت
 ایکوی مس کشا
 موج مس سربرا
 گل گشے میں دل ءِ کسوے بہر شنت

ہر کسے ایکو آٹ
 ہر کسے دردی آٹ
 مس ہے راہ سراپہ ترا چار شاں
 تو بکو کا تکتے
 دگ تام آٹ ترا
 پہ منی ہا ترا، سر گرغ در کفغ
 یہ مزیں جیڑ ہے
 یہ مزیں مز لے
 راہے بے باوری ء ترا ٹلثہ
 یا کہ تئی مستری ء ترا نیشثہ
 ہندے دیوا نگلیں میں خیالاں ترا
 سر گرغ نیشثہ
 تو بکو کا تکتے
 کہ جہان ء ترا کپتو نیزیروانی انشانہ کشیں
 تو بکو اشکناں
 تو بچے اشکناں
 کئی کئی اشکناں
 تودہ بے ہیڈنغے

روح پرامتے
 کہ روغی نہیں
 نیٹا آختہ نیئے
 ایکوی شرتیں
 ایکوی زیند میں
 زیند لہمیں غمانی مس باہوٹ گٹ
 غم منی زندگی ء گوں جیورتغاں
 جو کو ۲۱ زیند دردانی بیشہ منی
 درداں آہوڑتہ
 جان ڈبٹ منی
 گریوغاں کپتغاں
 وہا گوڈ وہاویانی بدلاشتاں
 انڑزاں گوارغ دہ اشہ پہ تی حاترا
 آں تہ ہوں بیشغاں
 حون مستنت ء مستونی سنگ بیشغاں
 چوتی کوہیں دلیں
 ہو! مس سمبرتغاں
 نی یہ بے مزلیں راہے لتاڑغاں

وفسغاں، نندغاں یا کہ جکاں برے
 یا تشانا جھرانا کفاں بارےء
 بل روغاں گرے
 ہچ نزا ناں بکو بیٹا اوتا کہ میں
 ہچ نزا ناں بکورش رو ایر شوی
 آنسرے زیند کنت منزل ء رسی

O

مُجھ گوں جنگ دیوخیں مردمانی خون بہاں بی
 ء ہر دم ء بلان بی اے شف چراغ ہر وڑا

مئے انڑز درد ء وزتاں گوں ایکوی ءے چابکاں
 کنیا نگی بی جوڑ گڈ رو شاعری شلان بی

بالاچ ءے تیر گونڈلیں چو حمل ءے سیاہ گزی
 او کالیس تئی نگاہ میں ڈوبرا گزان بی

مڑے پڑا پہ گلزمین ء ایر کف تہ گند سہی
 کہ حانی تئی سرلیغ بی مرید دز کمان بی

ترا تئی پُسگاں چوں سیر داث او منی ڈغار
 او آف بی موی ء جوآں خون مئے تلان بی

روح منیں براں گڑدی کئے

روح منیں براں گڑدی کئے

ماہیں دڑو شہاں پولان ء

مکرانی گڈاں لوٹان ء

بولانی گہیں دو شے بی

یا کہ سہی ء کاہانی

ماہ گم گپتے تئیں ماہاں را

پاذاں چہ شفاذ حانی آنت

پُشتا پڑدریں سہی آنت

درداں سر ر شیں ماہنازاں

سہمگ گل منیں گریوانا

زیندے گھوڑوا جمہاننت

ماہ ء گل منی ماہ دڑو شہم

ڈکھاں پاہوئے درنجاننت

زیندا بیر گریں بالاجی

نیم شہنی چیرغاں کایننت

زیندا آنسرے بشکو خیں

مہر و ندیں منی ماہ دڑ و شم
 کیزاں مزلا سرباٹاں
 دیمے بکلا چھنڈاٹاں
 سیاہیں بے سریں بذنشکاں
 لخواشاٹاں میں ابریشم
 اسیلیں دڑ و شماں سہرائی
 بلاں کوہ سراں جھلکیناں
 بلاں سنگتاں گالی بنت
 بلاں جا بہاں تنچا شنت
 کوہانی سرا شنکاٹاں

مس چوں و نثار نذر کنناں؟

مس چوں و نثار نذر کنناں؟
 تئی دید گانی دوڑھے
 اے صدیانی آسے نئیں
 کہ روخ بی، نسی ء تری روخ بی
 چه مہر گڑھے زیند موت کستوانی دپترا
 چه سیستان لے لڈو بوج ء زہریں جنگ ء جیڑواں
 چه البرٹزے دامن ء
 گوں جنگ جوریں دژ مناں
 چه مکران لے سستگلیں درانی درد ء گریو غاں
 چه چاہار ء گوادر لے زرائی زہریں چوکلیاں
 سینغا چه چاغی ء
 کہ ایٹم ء ترسغا، گوں خون ریتلگنت تئی
 تئی جیذہ شک میشغنت
 تئی لاوراء چک تئناں کُستگنت
 اش قلات میری لے
 گوں سگاراں بُرز بیغ
 پذا کفغ ء دہر ٹعتے

یاچہ شمالء خون بوئیں گلزمینء زارہاں
 مئے مسترانی مہر کہ
 مئے بانگوارا بستغیں
 یہ زندگی یے بشک شیش
 سیویء چہ حانی و مریدئے رتگلیں ہماں
 شلو خیں انڑزیانی تر مپ
 کوہلوء سوئیء
 بذانی ظلم تک بیغء او شتغ مئے سرا
 مئے غازیانی دیروئے
 گریوغانی عکس گل
 تئی دیدگاں رامہر بنت
 اے دوڑہے اے دوڑہارا
 کئے وثار نذر بکنت
 گڑ کشغیں تکغیں پید دیو خیں مردماں
 پہ تئی نگاہ دوڑہ انت
 مس گڑ کشغیں مڑدماں اش ہے مڑئے پڑا
 مس چوں وثار نذر کنناں تئی دیدگانی دوڑہئے

کنیا پہ ہیل وندشاں

کنیا پہ ہیل وندشاں
 یہ مدتے دہ گوستعت
 او آں! کنیں کہ نیا تکہ
 سلا مے این نہ کاشذے
 او مس ہماں کہ نشنگاں
 چو مجنوں ءرُستگاں

ہے سفریں

ہے سفریں
 کہ رہتگانی
 باز دیریءِ مدت
 چہ جمبغانی
 نہ بُرجیں
 نہ مانجھاں
 کُنٹھاں چہ میں سنبتھیں پاؤ
 آبلائیں
 گیہلغت
 بلے روغنت
 جاہے جکاں کہ
 کستریں برہنغیں یہ چھلے
 گوں لٹوہا خاںءِ بار درداں
 آں بے سماں
 کہ درد چے ایںءِ بار چے ایں
 ہے کہ پندے گر نینی انگت

نصیب زانتو

میار زانتو

آں سگنیں نی

یا شفا ذی ء

سر دری ء

در تغیں گز براہ منغی ء

نصیب حرف ء را میٹنی بی

کستریناں را ڈسغی بی

نصب میسنگیں

تہ مس لکیراں دہ وٹ جنانی

ار کہ میں نہیں تہ بے نصیے

اے بے نصیبی دہ باز جوانیں

مس تہ پاشیں تگنت پا ذانی ٹپ مزائیں

اوشف سیاہیں تہار ماہیں

مس جھاگنخت

یاد روہانی سیاہ ماراں

چہ ڈاکجعاں

بلے روغاں کہ پندھ میگیں

تہ کس نہ جنتی
 نہ بتی ءے داٹ وقت کس ء
 نہ مز لے کئے گشیٹ ایرگ ء
 کہ
 بیاتے دُرُشا

O

سینغا دل مچ بیغیس پہ گشنا گال نے
میں وڑیں کلیں گنوخیں عاشقاں را حال نے

بے مزائیں محفلاں میرانی مچی بے دلاں
بے تران بے رنگ شعراں سازیاں سُر تال نے

آں دہ ہنچو بے مُراذیں چو کہ میں بریں دلیں
ہر ہماں کوہ ء کہ ڈیہی چانگ نے پہوال نے

مس دل ء تحت ترا کہ یوسفی نیازیں تغا
پر مناں چہ مُدتے مہرانی سیریں سال نے

ما وٹی دڑداں مڑغوں جوفوئے ہالاں مہ گر
شاعرانی زندگی ء کوڑی ء جنجال نے

گِداں

گِداں ءے کِسوے مزیں
 اے باز کہنیں دپترے
 گو پیش دارا ٹنگتغیں کلی ءے
 دفاشہ آف ترمپ دینت
 وش وش ای رِشنت
 گاریشغیں گر نچے پو لغیں یہ بانگ ءے
 یہ بلو ء کشاکشو
 آں کہنغاں پلورغیں، کہ ایرنت بانڈوے سرا
 دُور دنزے پاد کتے
 یہ زڑ دیں گواٹے بڑ زبی
 بوجلانی دل نیام ء دہلغے کہ سمبری
 آں گُر کننت
 وتی گسانی پکوا
 اے لوغ چوئیں لوغے ایں
 گوں موسماں اے چھرغیں
 دے پوادے رہنغا

دے یہ کو ہے دامن ء

دے یہ دو درے تھا

دے یہ لہری بیٹ ء

دے یہ ماڑ کی ءے سرا، اے اوشتیث و بُڑزبی

گوں شش چوڑو پیشد اراں پاد کئے اُشا کی ء

گوں یہ پذلیغ و سے ڈھری ء او لہے مزن دلیں

بانزلاں پُراہ بکنت

او بُوجلاں را گوانک جنت

وٹی تھا اے ہند داث

اے گل بلاہ سینغیں

ہذیں کہ واچڑے گزیت

اوشتیث ترونکے

نو ذسا ہی ءے کننت

بہشتی ایں اے چک کُلیں چاپ جنان ء در رشاں

لیو جاہے پلو ا

شہ آزمان ء ہیلی ءے گرند کننت تھی برے

پاذشفادیں پُڑدریں اے چک کُلیں پد دیننت

گدان ء دُبرار سنت

بلے آں دیکی ساعتاں
 شہ بُڑزا آسے جہل بیٹ
 گدان ءے سرین سر کفیث
 اے لوغ بزگین شُشیت
 گوں بانگ ء گوں بُلُو آں
 اے ہاخ بنت و گل زمین ءے تئی میں دل ء گوں حوناں آف
 دینت

نی کہ زڑ دیں دیغرے
 اے لوغ واجہہ سر بہ بیٹ
 ہچ نہ گندی سبیتی
 نہ گدانے بانڈوے
 نہ آفی ساڑتیں کلیے
 نہ بُلُوے نہ بانگ ءے
 آں دل نہیلی دیم کنت
 پہ اے گدانے یاد گار ء بانڈوانی پولغا
 ہر بھانڑ سر رواوشیت
 ہر بانڈوا سلام کنت
 بل

یہ لہنےٴ پیدا
 آں ناگمانی گار بیٹ
 بے گواہیٴ گرے
 بلے یہ مُد تے پیدا
 اے بانڈوانی سر بُراتہ گر میں حون چیت بنت
 امر بیٹ مڑ دے
 کہ اے گدان ۽ بانڈوانی بادشاہ ایں واجہت
 یہ بانک ۽ ہمسفر
 دست پاد بستغا
 بند بند سُتغا
 زندگی ۽ اے سفر ۽ آنسرے کثونی جینت عنیں
 گدان ۽ کسویں ہے
 کہ ظلم ۽ آس روش روشا پشغیں
 روشے چوڑ سستغا
 روشے دار پر سُتغا
 روشے آسے ۽ تھا
 گدان ۽ دفتر ۽ تھا کلنیں چخریں زہمتے
 چخرجنکاں گوپت گنت

مزیں خواریء پدا
 کلئیں چخر چونڈیانی پورہائے غیں بدل
 چخر زرینہ پالٹئی
 گلئیں گُلنازُر سَنغت ہے گدانء اندرا
 بے لیکوئیں اے قمبرانی سر سرائی ساہگت
 چخر فدائے اولہٹ
 چخر ثنائے سنگت
 چخر مریدء آف وڑت
 شہ اے گدانء کلیء
 کہ پیشدارا ٹنگنغا
 کہ ساڑت ساڑتیں بورت
 کہ حانی آں، آں پُرکثہ
 وتی سغراز ٹنگت

چخر نوداں گوڑتغت اے گدانء سر بُرا
 کہ سمی آنی سر پٹاں شہ آف ترمپ یشغت
 زاناں چخر تو کلی گنوخ بیٹہء مست بیٹ

اے کھل عجب گد انے ایں
 کہ آس گیڑت و پڑ بیٹ
 بلے یہ ساعتے پدا
 گدان دُبر اڑ دیت
 یہ ٹیڑھے ء پو ادے ء
 یا کہ لہڑی بیٹ ء
 بانزراں پراہ بکنت
 بو جلاں را گوانک جنت
 وئی تہا اے ہند دات
 بانک آں ء واجہاں
 اے سنگتاں گو پچی ء
 یہ راہے ء روان بیٹ
 دُبرا پہ مزلاں

تووٹی عشق ۽ پانغے بستہ

مس ہماں جوگی رازینے تاں
 شام سوہاں ہکالاں داٹ
 گلی گلی ۽ زمباں پنڈی
 بھنگاں کٹی بیگھا بانگھا
 شام سوارغ وقت ۽ تھنگی
 وقت ۽ شام شراباں بیٹی
 تووٹی عشق ۽ پانغے بستہ
 پاغ میں پاذاں ڈانوڑ بیٹہ
 آجوں میں زیندے زینتی
 آزادی گوں ریزاں بستہ
 مس دہ پذاچو پنڈغ اشته
 گلی گلی ۽ ہوکا تھاماں
 بھنگ شراب ۽ کدہ ہشکاں
 نئے تئی پاغاسٹرداری ۽
 نئے تئی پاغاوژنامی ۽
 پاغاتی مناں زیب نداشہ

ایساں چھلا مندری والی
 گڑ دیں براے نشکاں گووٹ
 تریں دئے منیں اولی ویساں
 سبزیں جراں گٹئے تسیپی
 سیاہیں پاغا منی غا گڑ دیں
 گڑ داں اولی جوگی بی آں
 مس رواں پیشی ہوکا ہندا
 ہکالے دیاں نام حدائی
 بھنگاں کٹاں اولی ڈھوئے
 گڑ داں شام شراباں تنگاں
 کدہ نیام ءِ عکسے گنداں
 عکس کئی بی توچے زانئے
 او بے باور بے تئی عکس ءِ
 شام شراباں کئے رو تنگی
 بے تئی مونجاں بے تئی یاداں
 کئے رو بھنگاں کٹی نوشی

O

تھترانا دیشغنتوں زی کشاراں گون ثناں
میں دل ۽ ارمان گل ، ڈیہہ ۽ ڈغاراں گون ثناں

مس وٹی داریں دے چہ تئی دیہاں کشتو بڑتوں
ڈڈ میں دانی دہ اولی درشک داراں گون ثناں

عاشقی ۽ اے پڑی ۽ ہچ کسا سیٹ ۽ نہ آٹ
ڈھنگ گل سودا گری ۽ ، بے وپاراں گون ثناں

کربلائے اے پڑا مارا پزیداں ہچ نہ گٹ
مے سغر بڑنو گون پاذاں کلمیں یاراں گون ثناں

مس ترا پولانا دیشہ ہر گرے ہر ہندے ۽
تئی دزوشم رتکغا کوہ ۽ تلاراں گون ثناں

مشرے میدان تو کہ رتکغت پرما اہل
یار مے گل بے مرادیں گون ازاراں گون ثناں

دریغاں اولی جھٹے گڑتیں

دریغاں اولی جھٹے گڑتیں
 بڑزاہورے گوارغ بتیں
 موتی ڈولیں تر مپاں گوں تو
 لیب کشیناں، پُٹ تئی ششستیں
 چھلے کشتیں
 بھلاں بھٹشیں

بیہوئے سر، یک بہی رتکیں
 دریغاں اولی جھٹے گڑتیں
 نوذاں زیار کچیناں گوں تو
 سستیں کھلے چوڑے تئی غے
 جاں تئی مینتیں جر لچیناں
 دریغاں اولی جھٹے گڑتیں
 دریغاں اولی من بشیناں
 سغرا گونڈیں رومالے گوں
 گٹا تاویتانی لمبھے
 پیرء ملائیانی بنداں

شوخ تئی دگاں بشیناں
 پورغ تئی راہانی چھکا
 دریغاں لانگھانا گونستیں نئے
 تعویتانی دروغیں کسو
 بارے گڑتیں نوبشیناں
 دریغاں بڑزیں بالادء گوں
 کند ہی چھکا ایکویکا
 ایکویکا آلس پھر بنت
 جانئے تئی غئے کڑکا بیان
 سر بیاں داں دی می ٹیرھا
 دریغاں اولی جھٹے گڑد تیں
 دریغاں موت ء تمبل داشیں
 کانیجانی و شیں آفاں
 تاسیں کدہ پربشیناں
 جیڈی گوں توچج بشیناں
 منڈاں اشتو پھول کشیناں
 اشتو پھول کشیں گونستیں نیش
 دیری غاچہ سوزیں چھورو

سوزیں چھوڑتی رندائیں
 چھوڑو کنگھیں زیاراں پھڑ تو
 سمبر تیں تو شارے چنڈے
 زہرا گوں دیمپان کٹیناں
 منڈاں گوں تو پنت کٹیناں
 گند تو ہا' یاناہء کن دئی
 میغے منے ہا' کن بلی
 گند مناغیں آ نہیں دیما
 شاعر گونڈیں واہا وے ڈولیں
 شاعر سہب سمینے وا جھا
 شاعر تھری دست نیے ٹے
 زپتیں ٹونکاں جیڈیانی
 زہریغا تو سمبر تیں نے
 وش وشیغا میں چنڈا تو
 گام جٹیناں نزی بشیں
 گوں مس گوں تو زہرا گو نشنیں
 ناہیں، ناہیں گڑ تو ناہیں۔

O

ہنچو روش گزانا روغاں
 ماہ و سالان جنانا روغاں
 مڑدے بی دیما ہیرے لوٹی
 مونج مناں اِلا نا روغاں
 سوہاں روح ٹپو خیں تاماں
 زیندے کل شونق مرانا روغاں
 جُڑغ ، جَلغ ، نندغ ، کندغ
 لاڈے زہم بہانا روغاں
 زی پیری اے راہا گوستے
 چم رنداں جنانا روغاں
 کئے مئے ڈکھانی حالاں ترا دا
 سنگت گل اِانا روغاں
 شیشغ ، بارغ مرگ کسائیں
 دارش ڈیہہ ! دستانہ روغاں۔

ہکال

مئیں پاغ واجا مئیں واکد اروخ
 سرانی سوذا کنوغ استاں
 مڑوخ استاں مروخ بازانت
 کہ تو مناں چہ منی بہشت زیشہ
 مئیں زیند زیشہ
 مئیں یک بہی ء مئیں بڈ نڑانی
 دہ ساز نوئے
 دفء گراہنے دہ تو بروئے
 قلم کتاباں چہ دیر دارے
 تو بے میارے
 کہ دژ مناں گوں ہمے کنغی
 مئیں کوہ سلیمان ء در شک دارانی
 ساہ دہ کھشتے
 تو اشکنغ بی یزید دیما حسین است ات
 چا کر اپہ مرید است ات
 تو اشکنغ بی

بیامن نی ترانه مٹاں
 تی د مبلواں دہ حذانه مٹاں
 تی روکشغیاں اے دوژہادہ
 من سرکنوخواں
 ترا مڑوخواں
 ترا جنوخواں
 کہ من دہ دارے سراروخواں
 گوں شرف شانء تی روکشغیاں جھراکفوخواں

O

مناں خیالانی جنگلاں بر مناں واہواں گوں رول بل دے
 مناں شرابی یہ قدھے دے قلم کتاواں گوں رول بل دے
 ترا تئی مذہب ، تئی ملک میراث ء حاکمیت مراد باتنت
 یہ سوزیں پشکے گرا مناں دے گناہ سواواں گوں رول بل دے
 من اشمکہ کہ مرید رولاں گوں ٹکریشیں لذانی نیاما
 مناں منیں دڑداں گوں سوکڑی کن منیں حساواں گوں رول بل دے
 تئی جذائی او ایکوی ء یہ سالے اغدے گیہلیں تہ
 گوں کوہ کشکاں گوں ٹک ٹیڑاں ء زر تیاواں گوں رول بل دے
 منی بلائیاں پچے تو زیرے پچے تو دارے پچے تو سگتے؟
 گرچے ء کن وٹی ملاماں او کل عذاہاں گوں رول بل دے

O

اعد یہ ٹکے کہ عاشقی ۽ مناں گرغی ۽ پندھ جنغی
 اعد یہ لیوے کہ شف تہاراں گوں گل کفغی ۽ بک دیغی
 اعد یہ راہے مس نشتو ہے ویچاراں کہ کئے منی غنی
 اعد وشیغے نی زحم ۽ کشتو پذا مڑوخیں اعد مرغی
 بیائے کلیں جوائیں سنگت ۽ مہروانیں ۽ گرانیں سنگت
 بیائے کلیں نی دستاں گنڈوں کہ نی تہاراں گوں گل کفغی

اے مناں گوں سنگتیاں

اے مناں گوں سنگتیاں

ما بانگہاں او تھانڑ وختء

سر گرو خیں مڑ دمواں

ماعاشقواں

شہرے بلائیں موٹراں مئے زندگی تاواں نہ گُٹ

کہ مارا تمائے نیست انت

نئے کہ بلا ہیں ماڑیاں

مارا مزائے داٹ گُٹ

زیندا شزائے داٹ گُٹ

یکے مناں

پکا مناں

دومی توئے

بئے موی بلاں موی

تئی ساہ ارواحء مناں

تئی آتمائے گون بی

ہر گوں رواں ہر گوں پھراں

بازیں مناں
 پذ کفتغیں رنداں پذی
 اے سبھیں سنگت ہماں کہ بانگھے، در کفت
 ایشاں راداری کوہ سرے
 ایشاں راتریٹی توکلی
 اے مست بنت
 اے عاشقی، سیم، سندہاں چے گزنت
 اے سہمی آنی لڈ نغیں، لڈانی رنداں جنت
 اے شاہ مریدے پول غنت
 مس، ہشترے کوہانڈغاں
 دستاں پراہ کت در کفی
 گواشاں گوں چھریٹ لیو کنت
 در شکانی لامباں لاڑینی
 مست، مریدے، سنگتی روشے گزی شف شام بی
 کورے دل، بیٹے سہرا
 آخر لڑنت سنگت ہماں
 سمل گلیں، حانی منی
 بالاج نقیبور ہرنیں

حمل زرے چولاں روٹ
 بیورگ گوں سدوئے شُنتہ
 منء توؤں سر آ تلغیں
 مادہ لڑوؤں
 من گوں زمینے و شبوواں
 تو گوں منی شعراں برو
 گیورنغا، جیورنغا

تو چوں مرے

تو چوں مرے
 تو منی شعرانی نیمازیندگے
 تو چوں مرے
 کہ شاعرء تئی عاشقیں
 کہ شاعرے پہ توشنہ ء رلشہ
 براں گیاباناں لداں
 لفظ لفظ

گال گال
 ٹوک ٹوک پوسنہ
 گھڑی گھڑی ء لحظ لحظ
 مچ کشت ء دوختغت
 دژد تنگیں تغنت
 انڑز انڑز ء قطرہاں
 گوں کاغذے ء دامن ء
 زیندے لہز چھنٹشت
 یہ بلگری ء چوں سدی

چہ سومریء گڑونا
 شاعر و نثار ہنچو سستغنت
 ہر بانگھ ساہ کثہ
 ترار اساہ ماں کثہ
 تو زیندغے
 تو چوں مرے
 تو شاعرےء دیدغے
 تو شاعرےء زندگی

روئے تو چکے بو ذناں بر کنتے

نمب ء ہشتکا و غیس ڈیہے انڑزاں مزیر
د لگرانی ڈغار ء وطن ء منی گل گھیس مردمانی تر ابار بنت
تو اے بار مزیر

بارے ء گوہی کن ء دیہاں کن پذا
پیلویں اُستمانے تئی رنداں پذا

بریں بھانڑاں پذا
گر یو غیس، ڈلکغیس، ہڈکغیس ریشغیس موتیاں

بارے چرین دیما پذا خیال کن
گند کہ کسے دہ مرشی نہ شیزار غیس
گند شوانکے دہ مال ء نی چھیٹر غ نسیں
گند تئی رنداں پذا سوزیں چھا بردُراہ

ہشک بیٹور و غنت منی ماہیکاں
لمبیس پیشار، گنڈیل ء سوزیں ندغ
ہچ دہ سوز نسیں

اے لڑنگیں شوانکانی مستیں زمیں
گیمر غیس پذا

عاشقانی ڈگار امہ برکن برو
 حانی ء سسی ء بانڈواں کن دیہاں
 ایٹھاں رنجال مہ کن
 اے مئے ڈکھانی زہریں گھیس دپترانت
 بل مریدے بیئے پہ تو شعراں رژی
 بے ترا تو کلی ء گنوچون بی
 بے گنوخواں زمستان بکوسو دژی
 بے گنوخواں لواراں کئے یار کنت
 پہ گنوخواں تئی سغرے پٹ ء لازمیں
 چم درکاراں تئی پہ گنویسغا
 سرداں پاذاں بُباتی اے لالیں بدن
 لازمیں کہ شفاں رادیاں دیرواں
 بے گنوخواں اے دنیا تہ دنیا نسیں
 نہ گلے پٹھی، گلزمین ء سرا
 پہ وٹی عاشقاں گرڈ غی بی ترا
 اے دہ سو بیں تئی
 بیامئے انڑزانی ہوراں پذا یہ برے
 ڈیے ریجاں تہ چھار

وشى ءے چٹ پيا بو زناں دوبرا
 بانڈوانى امليس گليس بانگليس
 جيڊ ريانى زيندار اساهے به دء
 بانگرا نى رواجے رواکن برے
 دوبراں تنسوينان را آفے به دء
 گڙد بھانڙاں پڙا۔

